

Prof. dr hab. inż. Zbigniew Duda (1929-2021)

Urodził się 19 lutego 1929 roku w Jarosławiu. Był absolwentem dwustopniowych studiów na Wyższej Szkole Rolniczej w Poznaniu (1949-1953), gdzie uzyskał dyplom inżyniera rolnictwa oraz magistra inżyniera technologii rolnej. W latach 1955-1958 studiował w Moskiewskim Technologicznym Instytucie Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego, na którym uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych. Stopień docenta (dr. hab.) otrzymał w 1965 roku na SGGW w Warszawie. Tytuły profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego zostały mu nadane odpowiednio w 1982 i 1987 roku. Dwukrotnie, w latach 1964-1965 oraz 1966-1967 był stażystą, a następnie pracownikiem Instytutu Naukowo-Badawczego Przemysłu Mięsnego w Roskilde w Danii.

W latach 1952-1970 był zatrudniony początkowo w Katedrze Technologii Rolnej, a następnie w Katedrze Technologii Mięsa WSR w Poznaniu jako asystent, starszy asystent, adiunkt i docent. W roku akademickim 1969-1970 był dziekanem Wydziału Technologii Żywności WSR w Poznaniu. W latach 1970-1975 pracował w Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w Rzymie na stanowisku eksperta ds. technologii przetwarzania surowców pochodzenia zwierzęcego.

We wrześniu 1975 r. podjął pracę w Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Od 1.01.1976 był kierownikiem Zakładu Technologii Surowców Zwierzęcych (w ramach Instytutu Przechowalnictwa i Technologii Żywności Wydziału Rolniczego, zaś od 1977 Wydziału Technologii Żywności). Funkcję kierowniczą (od 1982 roku Katedry Technologii Surowców Zwierzęcych) pełnił nieprzerwanie do 1997 roku. Był członkiem Senatu uczelni (1991-1998), Senackiej Komisji Statutowej (1996-1998), Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadry Naukowej (1996-1998), przewodniczącym Rektorskiej Komisji ds. Współpracy z Zagranicą (1993-1996).

Był promotorem 4 rozpraw doktorskich i ponad 130 prac magisterskich. Opublikował blisko 400 pozycji wydawniczych, w tym 80 prac oryginalnych. Był autorem kilkuset recenzji, w tym wydawniczych, doktorskich, habilitacyjnych, o nadanie tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, tytułu doktora *honoris causa*. Recenzował również wnioski o granty KBN.

Był członkiem Norweskiej Akademii Nauk i Literatury, American Meat Science Association, Komitetu Technologii i Chemii Żywności PAN. Był członkiem-założycielem Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności i aktywnie uczestniczył w jego działalności. Był przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Przemysłu Mięsnego i Tłuszczowego w Warszawie (1985-1990) oraz rad programowych: Gospodarki Mięsnej (od 1983), Przemysłu Spożywczego (1991-1999), Polish Journal of Food and Nutrition Sciences i Medycyny Weterynaryjnej (od 2004), a także Rady Naukowo-Technicznej przy

Ministerstwie Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej (1982-1989). Od roku 1992 był członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, zaś od 1997 roku konsultantem naukowym czasopisma „ŻYWNOSĆ.Nauka.Technologia.Jakość”.

Pan Profesor Zbigniew Duda był cenionym wykładowcą: podczas pobytu w USA prowadził wykłady w Kansas State University oraz Connecticut State University. Był konsultantem FAO w byłej Gujanie Brytyjskiej, na Jamajce, w Afganistanie, Bangladeszu i Nepalu (1980, 1983, 1987, 1989), zaś w latach 1992, 1994 i 1999 był członkiem zespołu ekspertów oceniających projekty badawcze finansowane przez UE. W latach 1994-1999 był delegatem Rektora Akademii Rolniczej we Wrocławiu do Alliance of Universities for Democracy i czynnie uczestniczył w konferencjach tej organizacji.

Pod jego redakcją został wydany skrypt „Przewodnik do ćwiczeń z technologii mięsa, drobiu i jaj”. Był autorem skryptu pt. „Proces i przemiany poubojowe surowców rzeźnych” oraz współautorem podręcznika „Technologia mięsa”, jak również monografii pod redakcją W. Pezackiego „Gospodarka mięsna w Polsce. Zarys dziejów”. Był członkiem Zespołu Redakcyjnego i wiodącym współautorem „Leksykonu Nauki o Żywności i Żywieniu Człowieka” oraz „Polsko-Angielskiego Słownika Terminów” (dział technologia mięsa). Odpowiednio w 2002 r. i 2005 r. wydał angielsko-polski i polsko-angielski „Słownik terminologiczno-frazeologiczny nauki o mięsie i technologii mięsa”.

Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz wyróżniony Medalem im. M. Oczapowskiego – najwyższym wyróżnieniem Wydziału VII PAN, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem „Zasłużony dla Akademii Rolniczej” i kilkoma innymi odznaczeniami. Otrzymał nagrody stopnia I oraz II Ministra Szkolnictwa Wyższego, jak również 28 nagród indywidualnych i zespołowych Rektora AR we Wrocławiu. W 1997 r. został laureatem prestiżowej „International Award of American Meat Science Association”. Profesor Zbigniew Duda był Członkiem Honorowym PTTŻ.

Zmarł 29 marca 2021 roku we Wrocławiu.